

Κατασκευαστικά υλικά. Προδιαγραφές, παραγωγή, έλεγχος

Γ. Σορτικός
Αρχιτέκτων - Πολεοδόμος

Το θέμα της εισήγησης αυτής είναι αρκετά συγκεκριμένο σε σχέση με το φάσμα που καλύπτει ο σημερινός κύκλος και πολύ περισσότερο με το φάσμα που καλύπτεται από το προσυνέδριο. Χωρίς να μπορεί παρ' όλα αυτά να εξαντλήσει το αντικείμενο, θα προσπαθήσει να οριοθετήσει το πρόβλημα και τις επιπτώσεις του. Θα ευχόμασταν να οργανώνονται από το ΤΕΕ συνέδρια με θέματα πολύ περισσότερο προσδιορισμένα, όπου θα δίνονταν η ευκαιρία στα μέλη του και στους ενδιαφερόμενους να μεταφέρουν την εμπειρία και τη γνώση τους, ώστε να καταλήγουν σε συγκεκριμένες προτάσεις. Μ' αυτό το σκεπτικό η εισήγηση αυτή θα μπορούσε να αποτελεί ένα γενικό πλαίσιο για την προσέγγιση του αντικείμενου σ' ένα συνέδριο αποκλειστικά γι' αυτό το θέμα.

Η κατάσταση στην αγορά των προϊόντων που σχετίζονται με την κατασκευή, και αναφερόμαστε σ' όλα, από τα μάρμαρα και τα κουφώματα μέχρι τις συσκευές ή τα συστήματα θέρμανσης, μας είναι γενικά γνωστή.

Ο αριθμός των προϊόντων που κυκλοφορούν διευρύνεται συνεχώς.

Τα χαρακτηριστικά τους άλλοτε προσδιορίζονται από τον κατασκευαστή και άλλοτε παραμένουν άγνωστα στον καταναλωτή. Κι όσα όμως προσδιορίζονται δεν είναι ταυτόσημα ή τα ίδια για ομοειδή υλικά.

Ο έλεγχος των προβαλλόμενων ιδιοτήτων είναι πολύ δύσκολος ή και αδύνατος.

Οι τιμές τους ποικίλουν χωρίς να συνδέονται άμεσα με τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά τους.

Ταυτόχρονα οι απαιτήσεις από την κατασκευή συνεχώς αυξάνουν.

Αποτελέσματα των παραπάνω συνθηκών είναι:

- Η αδυναμία διασφάλισης των αναγκαίων προδιαγραφών των κατασκευών.
- Το ψηλό κόστος κατασκευής.

- Ο προσανατολισμός της παραγωγής σε προϊόντα με κύριο κριτήριο την ανταγωνιστικότητα στις τιμές, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα ποιοτικά χαρακτηριστικά.

Έτσι ο καταναλωτής, αλλά και ο μηχανικός, βρίσκονται σε αδυναμία να κατασκευάσουν ένα σωστό και οικονομικό για τις προδιαγραφές του έργου ή πολύ περισσότερο να εξασφαλίσουν στους χρήστες των έργων τις επιθυμούμενες συνθήκες.

Η πραγματοποίηση ενός άριτου τεχνικού έργου ενδιαφέρει όλα 'α μέρη:

* τον ιδιοκτήτη - χρήστη του έργου για εξασφάλιση της ποιότητας της κατασκευής σε σχέση με το κόστος του έργου

* τον μηχανικό (μελετητή ή επιβλέποντα) για την ουσιαστικοποίηση και κατοχύρωση της εργασίας του

* τον κατασκευαστή για την απρόσκοπτη και συνεπή κλήρωση του έργου

* το κράτος για την αύξηση της αποδοτικότητας και διάρκειας των επενδύσεων και την αποφυγή σπατάλης πόρων.

Για την αρτιότητα του τεχνικού έργου υπάρχουν δύο γενικές προϋποθέσεις για τα αντίστοιχα στάδια της διαδικασίας παραγωγής του:

η ύπαρξη μιας πλήρους, λεπτομερούς μελέτης και η σωστή κατασκευή κάτω από μια συνεχή και ουσιαστική επίβλεψη. Στο πρώτο στάδιο ο μελετητής καλείται να προδιαγράψει την κατασκευή και να επιλέξει τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν ώστε με τη σωστή εφαρμογή τους, σύμφωνα με τις οδηγίες της επίβλεψης, να καταλήξει το δεύτερο στάδιο στην ολοκλήρωση του τεχνικού έργου.

Η επιλογή των υλικών που θα κάνει ο μηχανικός όπως παραπάνω περιγράφηκε γίνεται με βάση:

- τους ισχύοντες κανονισμούς
- τις ανάγκες του χρήστη
- τις προδιαγραφές που υπάρχουν

- τα προϊόντα που προσφέρονται στην αγορά

- την ανταπόκριση των υλικών στις απαιτούμενες και προβλεπόμενες από τη μελέτη προδιαγραφές

- τις συνθήκες και δυνατότητες εφαρμογής στον τόπο του έργου.

Εκτός από την ανάγκη ύπαρξης σύγχρονων κανονισμών, θα πρέπει, για τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας και την εξασφάλιση των απαιτούμενων χαρακτηριστικών της κατασκευής και για την επιτυχία καλύτερης σχέσης κόστους και αποτελέσματος, να επιδιωχθούν τα παρακάτω:

- να καθοριστούν οι προδιαγραφές των υλικών

- να ανταποκριθεί η Βιομηχανία και Βιοτεχνία στην παραγωγή προϊόντων σύμφωνα με τις προδιαγραφές και να προχωρήσει στην τυποποίησή τους

- να εξασφαλίσει η παραγωγή τη δυνατότητα συνεργασίας με εργαστήρια ερευνών και δοκιμών ώστε να γνωρίζει τα χαρακτηριστικά των προϊόντων της και να μπορεί να τα βελτιώνει συνεχώς.

Θα πρέπει ακόμα, για όσα προϊόντα ζητιέται, να είναι δυνατή η βεβαίωση των χαρακτηριστικών τους με πιστοποιητικό ή σήμα ποιότητας με την απαραίτητη διαδικασία ποιοτικών ελέγχων.

Να υπάρχει κατάταξη των προϊόντων ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους και οπωσδήποτε η δυνατότητα ενημέρωσης των καταναλωτών και μηχανικών για τα διαθέσιμα στην αγορά υλικά. Τέλος θα πρέπει ο ουσιαστικός έλεγχος της κατασκευής να εξασφαλίζει την εφαρμογή των κανονισμών και τη χρήση των υλικών σύμφωνα με τη μελέτη και τις προδιαγραφές της.

Η υλοποίηση των παραπάνω σημείων, που σήμερα λείπουν περισσότερο ή λιγότερο, μπορεί να συντελεσθεί με μια κοινή προσπάθεια των παραγωγών και του κράτους, με τη συνεργασία του μηχανικού και με τα δύο μέρη. Κάτω από αυτό το πρίσμα, που προϋποθέτει διεύρυνση του σημερινού πεδίου δράσης

του μηχανικού, ο ρόλος του, με τα προσόντα που διαθέτει θα βοηθούσε τόσο στη βιομηχανική παραγωγή όσο και το κράτος.

Η παραγωγή των υλικών για να ανταποκριθεί στις σύγχρονες ανάγκες πρέπει να πλαισιωθεί με συνεχή έρευνα και δυνατότητα δοκιμών των προϊόντων. Πρέπει να προδιαγράφει ακριβώς τα προϊόντα της, και το σύνολο της παραγωγής της να υποτάσσεται στις αρχές της τυποποίησης. Πρέπει ακόμα να παρακολουθεί συνεχώς την διατήρηση της ποιότητας και να φροντίζει ώστε το προϊόν της να ανταποκρίνεται στα αρχικά χαρακτηριστικά.

Η έρευνα και η εργαστηριακή δοκιμή μπορεί να γίνεται από την ίδια την παραγωγή ή όπως συνηθέστερα συμβαίνει, λόγω μεγέθους μονάδων, από οργανωμένα κρατικά εργαστήρια. Από το μέρος του κράτους ή μέσω οργανισμών του (όπως ο ΕΛΟΤ) πρέπει να χαραχθεί το πλαίσιο μέσα στο οποίο θα ολοκληρωθεί η παραπάνω προσπάθεια, να υποστηριχθεί αυτή με τα κατάλληλα όργανα που θα πραγματοποιούν την έρευνα, τις δοκιμές και την εποπτεία και να διευκρινισθούν τα ελάχιστα απαιτούμενα όρια για τις ιδιότητες των προϊόντων.

Έτσι το κράτος θα πρέπει:

- να φροντίζει τη συνεχή ενημέρωση και βελτίωση των κανονισμών του.
- να καθορίζει τις προδιαγραφές των υλικών και τους όρους τυποποίησής τους.
- να κατατάσει τα προσφερόμενα υλικά

βάσει των χαρακτηριστικών τους.

- να θεσπίσει διαδικασίες ελέγχου μελετών και κατασκευών με μια νέα νοοτροπία που θα αποβλέπει στην ουσία και όχι μόνο στον τύπο.

Όλα τα παραπάνω, μέσα από μια συνεχή έρευνα για βελτίωση και για ένταξη όλων των νέων προϊόντων. Θα πρέπει επομένως να δημιουργήσει την κατάλληλη υποδομή και το απαιτούμενο προσωπικό για τη λειτουργία εργαστηρίων έρευνας και δοκιμών, κατά τόπους και ανάλογα με το είδος των προϊόντων, και κέντρων ελέγχου και χορήγησης πιστοποιητικών ή σήματος ποιότητας.

Τα παραπάνω εργαστήρια πανεπιστημιακά ή μη, θα πρέπει να ανταποκρίνονται στο γρήγορο ρυθμό και εξέλιξη της Παραγωγής απαλλαγμένα από μακρές διαδικασίες και αναμονές. Θα πρέπει επίσης να συνεργάζονται μεταξύ τους για την αξιοποίηση της γνώσης και της πείρας και την προώθηση της έρευνας. Τα κέντρα ελέγχου θα πρέπει να διασφαλίζουν, με τη διατήρηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών του προϊόντος, τα συμφέροντα του καταναλωτή και χρήστη.

Θα πρέπει ακόμα το κράτος να ενισχύσει τις περιοδικές κλαδικές εκθέσεις και να φροντίσει για τη δημιουργία ακόμα και μόνιμων εκθετούμενων υλικών όπως και πλήρους καταλόγου υλικών με κατάταξη ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους, για την ενημέρωση, ανταγωνιστικότητα και προβολή των προϊόντων και για τη σωστή επιλογή μηχανικών και κοινού.

Όπως και προηγουμένως αναφέραμε, τα παραπάνω μπορούν να πραγματοποιηθούν μόνο με τη συμμετοχή του μηχανικού, που είναι απαραίτητη τόσο στην παραγωγή όσο και στην έρευνα, δοκιμές και έλεγχο των προϊόντων. Σήμερα ο μηχανικός ελάχιστα ή καθόλου δεν συμμετέχει στην παραπάνω διαδικασία. Τα κέντρα ερευνών και δοκιμών είναι ελάχιστα και υποτυπωδώς οργανωμένα, ενώ τα κέντρα ελέγχου και χορήγησης πιστοποιητικών σχεδόν λείπουν τελείως. Γενικά ο τομέας έρευνας, παραγωγής και ελέγχου υλικών βρίσκεται στο περιθώριο ή σχεδόν έξω από το πεδίο δράσης των μηχανικών, όπως και πολλοί άλλοι.

Η ανάγκη κατανόησης και επιδίωξης για εφαρμογή, των παραπάνω, είναι άμεση για τη βελτίωση της ποιότητας της κατασκευής και της ζωής μας, για την οικονομία που θα επέλθει στην κατασκευή σε σχέση με το επιτυγχανόμενο αποτέλεσμα, για την εξέλιξη του κλάδου παραγωγής προϊόντων σχετικών με την κατασκευή και τη νέα διάσταση που παίρνει η δουλειά του μηχανικού. Για να εξασφαλιστεί ακόμα μια συνεχής διαδικασία βελτίωσης και ποιοτικής εξέλιξης των προϊόντων, με σκοπό την ανταγωνιστική παραγωγή και τη δημιουργία νέων υλικών και τεχνολογίας, που θα βοηθήσει τόσο τη βιομηχανική παραγωγή όσο και το Κράτος με τις άμεσες επιπτώσεις που έχει στην Εθνική Οικονομία.

38

Μορφές συνεργασίας, αστικοί συνεταιρισμοί

Τ. Τοματσοπούλου
Εκπρόσωπος ΕΟΜΜΕΧ

Στα πλαίσια του ΕΟΜΜΕΧ λειτουργεί υπηρεσία η οποία έχει σαν αντικείμενο την προώθηση και στήριξη κοινοπρακτικών δραστηριοτήτων. Για τον χαρακτηρισμό κοινοπραξία δεν απαιτείται κάποιος συγκεκριμένος νομικός τύπος που να καλύπτει την όποια δραστηριότητα των συνεργαζομένων. Στον ευρύτερο αυτό όρο περιλαμβάνονται και οι αστικοί συνεταιρισμοί επαγγελματιών και βιοτεχνών που λειτουργούν σήμερα με βάση τον νόμο 602 του 1914. Πρόκειται για ανοιχτές εταιρείες που έχουν σκοπό

οικονομικό ο οποίος επιτυγχάνεται με την συνεργασία των μελών του. Στο σημείο αυτό πρέπει να επιστημανθεί ότι ο 602/14 αποτελεί ένα ξεπερασμένο και χρονικά και οικονομικά πλαίσιο λειτουργίας του οποίου η αλλαγή θα διευκολύνει και τους ήδη υπάρχοντες συνεταιρισμούς αλλά και τη γενικότερη ανάπτυξη του αστικού συνεταιριστικού κινήματος.

Ήδη έχει ολοκληρωθεί με πρωτοβουλία του ΕΟΜΜΕΧ η επεξεργασία νομοσχεδίου για τους αστικούς συνεταιρισμούς με στόχο τη λύση του

προβλήματος. Το νέο νομοσχέδιο στηρίζεται στον νόμο της ΠΕΕΑ για τους συνεταιρισμούς και έχει σκοπό να ενθαρρύνει την ελεύθερη οργάνωση και λειτουργία συνεταιρισμού σ' όλους τους χώρους οικονομικής δραστηριότητας, εκτός της γεωργίας την λειτουργία των γεωργικών συνεταιρισμών διέπει ιδιαίτερο νομικό πλαίσιο δεδομένης και της συνταγματικής κατοχύρωσης της διάκρισης γεωργικών και αστικών συνεταιρισμών.

Κατευθυντήρια άποψη για την νομοτεχνική επεξεργασία του κειμένου